

Inriktningsdokument

Strategisk inriktning för transport- infrastruktur i Fyrbodalsregionen

Beslutad av förbundsdirectionen
2025-09-18

Fyrbodals
kommunalförbund

Innehåll:

03. Inledning

04. Delregionens förutsättningar
och utmaningar

06. Vision för ett hållbart och sammanlänkat
Fyrbodal

08. Inriktningar

09. Vi vill öka tillgängligheten till
kollektivtrafik i hela Fyrbodal

10. Vi vill öka kapaciteten och resandet
på järnväg

11. Vi vill öka det hållbara resandet
med gång- och cykel

12. Vi vill stärka det mindre vägnätet
för en ökad tillgänglighet i hela del-
regionen

13. Vi vill utveckla trestadsområdet till
ett nav för utveckling av hela Fyrbodal

14. Vi vill öka andelen godstransporter
på järnväg och sjöfart

15. Vi vill öka robustheten i transport-
systemet

Inledning

Detta dokument beskriver kommunalförbundets långsiktiga inriktning för hur transportinfrastrukturen i delregionen ska utvecklas. Syftet med dokumentet är att skapa förutsägbarhet och stabila förutsättningar för den gemensamma planeringen. Exempel på användningsområden är som underlag för prioriteringar, remissvar, samverkan och opinionsbildning.

Utgångspunkten för inriktningsdokumentet är kommunalförbundets och Västra Götalandsregionens vision om det goda livet. Dokumentet bygger vidare på det arbetet som tidigare gjorts inom ramen för strukturbild Fyrbodals och som resulterat i framtagandet av delregionens fyra hörnstenar:

- **Gränsland** – historiska och nutida gränser präglar struktur och utveckling i vår delregion
- **Landsbygder** – våra naturtillgångar är resursbaser och utgör grunden i våra styrkeområden
- **Vattenrike** – salt och sött vatten är grunden till allt liv och skapar möjligheter
- **Trekärnigt centrum** – tillsammans utgör våra största tätorter sjunde största befolkningscentra i landet.

Inriktningsdokumentet innehåller en beskrivning av delregionens förutsättningar och utmaningar, en vision för ett hållbart och sammanlänkat Fyrbodals, samt ett antal inriktningar som beskriver hur vi vill utveckla transportinfrastrukturen för att nå vår vision.

Detta dokument är framtaget av Fyrbodals kommunalförbund tillsammans med förbundets 14 medlemskommuner och antogs av förbundsledningen 2025-09-18. Aktualisering av dokumentet sker i samband med revidering av regional och nationell transportinfrastrukturplan.

För Fyrbodalsregionen är besöksnäringen en viktig del av näringslivet, där målpunkterna ofta ligger en bit från de större kollektivtrafikstråken och pendlingsnaven.

Delregionens förutsättningar och utmaningar

Fyrbodalsregionen har ett strategiskt läge mellan Oslo och Göteborg med stora möjligheter till expansiv tillväxt. Här bor 270 000 människor. De tre kommunerna i delregionens nav – Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg - utgör tillsammans landets sjunde största befolkningscentra.

Stora transportstråk går genom Fyrbodalsregionen, både för järnvägs-, väg- och sjötransporter. Flera av dem knyter samman Västra Götaland med andra länder och regioner. Här finns ett flertal av Västra Götalands hamnar för gods- och persontransporter, samt en av regionens två flygplatser med reguljär linjetrafik.

Centralt för Fyrbodalsregionen är våra olika geografiska förutsättningar. Inom delregionen ryms stora geografiska områden med glesare bebyggelse där det mindre vägnätet är viktigt för att knyta samman människor och verksamheter. För det mindre vägnätet finns ett eftersatt behov av underhållsåtgärder.

På landsbygden och i de mindre tätorterna är bilen det dominerande alternativet, särskilt i områden utanför de starka kollektivtrafikstråken. Samtidigt finns det även här grupper som generellt sett är mer beroende av en fungerande kollektivtrafik jämfört

med i städer och mer tätbefolkade områden. Det gäller särskilt barn och unga, äldre personer samt ekonomiskt utsatta grupper.

Den utmanande geografin med berg, lera och vatten gör det mer kostsamt att bygga och förbättra vägar i stora delar av Bohuslän och Dalsland, jämfört med andra delar av landet. Stora delar av Fyrbodalsregionen utgörs redan i dag av riskområden för skred och översvämningar. Samtidigt gör markförhållandena och närheten till vatten att sårbarheten för vägar och järnvägar blir särskilt stor i takt med klimatförändringar och en vanligare förekomst av extremväder.

För Fyrbodalsregionen är besöksnäringen en viktig del av näringslivet, där målpunkterna ofta ligger en bit från de större kollektivtrafikstråken och pendlingsnaven. Det innebär svårigheter för såväl besökande som personal att ta sig till dessa målpunkter med kollektivtrafik.

Vår vision är en
sammanhållen
region – där städer,
landsbygder och
samhällen binds
sammans av ett
effektivt, jämlikt
och socialt hållbart
transportsystem
av hög kvalitet.

Vision för ett hållbart och sammanlänkat Fyrbodal

Vi ser en framtid där en väl utbyggd, tillgänglig och hållbar transportinfrastruktur stärker livskvaliteten för alla invånare i Fyrbodalsregionen.

Vår vision är en sammanhållen region – där städer, landsbygder och samhällen binds samman av ett effektivt, jämlikt och socialt hållbart transportsystem av hög kvalitet.

Fyrbodalsregionen ska vara en förebild för framtidens transportsystem – fossiloberoende och med människan i centrum. Genom att prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafik ska vi minska transportsektorns miljöpåverkan och skapa ett transportsystem som främjar både hälsa och hållbar utveckling.

Vi strävar efter ett hela-resan-perspektiv, där smidiga byten mellan olika trafikslag – till exempel via välplanerade pendelparkeringar för cykel och bilar – gör det enkelt att välja hållbara resor. Trygga gång- och cykelvägar är en självklar del av detta.

Vi ser långsiktiga och kraftfulla satsningar som avgörande. Genom att utveckla sam-

hällen nära kollektivtrafikstråk och noder, samt nyttja befintlig infrastruktur mer effektivt, skapar vi förutsättningar för hållbart resande som möter både dagens och morgondagens behov.

Fyrbodalsregionens transporter stannar inte vid regionens gränser. Vår vision omfattar starka kopplingar till angränsande regioner i Norge, samt Värmland, Skaraborg och Göteborg. Dessa stråk ska ha hög kapacitet, god trafiksäkerhet och bidra till en växande arbetsmarknad, en stark logistikregion och en framgångsrik besöksnäring.

Tillsammans skapar vi en transportinfrastruktur som är en möjliggörare för hållbar tillväxt, regional attraktivitet och förverkligandet av det goda livet för alla i Fyrbodalsregionen.

Inriktningar

För att nå vår vision behöver vi stärka planeringens roll och sätta människan i centrum. Vi behöver tillsammans våga tänka nytt och utveckla nya former för samverkan.

Följande inriktningar beskriver vad Fyrbodals kommunalförbund vill göra för att uppnå visionen om ett väl utbyggt och hållbart transportsystem.

1. Vi vill öka tillgängligheten till kollektivtrafik i hela Fyrbodal
2. Vi vill öka kapaciteten och resandet på järnväg
3. Vi vill öka det hållbara resandet med gång- och cykel
4. Vi vill stärka det mindre vägnätet för en ökad tillgänglighet i hela delregionen
5. Vi vill utveckla trestadsområdet till ett nav för utveckling av hela Fyrbodal
6. Vi vill öka andelen godstransporter på järnväg och sjöfart
7. Vi vill öka robustheten i transportsystemet

Vi vill öka tillgängligheten till kollektivtrafik i hela Fyrbodal

För att skapa en stark, jämlik och sammanhållen Fyrbodalsregion behöver kollektivtrafiken vara tillgänglig för alla – oavsett ålder och bostadsort. En väl fungerande kollektivtrafik är avgörande för kompetensförsörjning, utbildning samt tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter. Särskilt viktigt är att barn och unga kan resa tryggt och hållbart, även i glesare geografier.

Inriktningen innebär att vi bland annat verkar för:

- att byte mellan buss, tåg och båt ska fungera smidigt – särskilt i områden med låg turtäthet. Ersättningstrafik och samordning mellan trafikslag behöver prioriteras för att göra hela resan så trygg och förutsägbar som möjligt, oavsett var du bor.
- att alla ungdomar i Fyrbodalsregionen ska ha en möjlighet att resa kollektivt till ett brett utbud av gymnasieutbildningar.
- anpassning av kollektivtrafiken efter säsongsmässiga variationer i befolkning och besöksantal.

2.

Vi vill öka kapaciteten och resandet på järnväg

För att stärka Fyrbodals roll som en hållbar och konkurrenskraftig delregion behöver järnvägens kapacitet utvecklas. En modern och tillförlitlig järnväg är avgörande både för att fler ska kunna välja tåget för arbets- och studiependling, samt för att gods i större utsträckning ska kunna flyttas från väg till räls. För att uppnå detta krävs investeringar i infrastruktur och attraktiva stationsmiljöer samt på flera håll en utökad turtäthet. Stationer med goda bytesmöjligheter samt pendelparkeringar för både cykel och bil är en förutsättning.

Inriktningen innebär att vi bland annat verkar för:

- ökad järnvägskapacitet för personer och gods i syfte att utöka trafikeringen av persontåg och att flytta gods från landsväg till järnväg.
- standardhöjning av flera av våra regionala järnvägar i syfte att korta restider och öka tillförlitligheten
- öppnandet av nya stationer samt utveckling av befintliga stationsmiljöer som gör det enkelt och attraktivt att resa med tåg.

Vi vill öka det hållbara resandet med gång- och cykel

För att öka det hållbara resandet i Fyrbodalen vill vi ta tillvara den stora potentialen för ökad cykling, särskilt vid kortare vardagsresor. Det kräver både investeringar i infrastruktur och ett brett arbete för att förändra beteenden och underlätta kombinationsresor. Särskilt barn och unga ska kunna gå och cykla tryggt i sin vardag.

Inriktningen innebär att vi bland annat verkar för:

- ökade resurser till gång- och cykelåtgärder i den regionala infrastrukturplanen
- förenklade regler för att snabba på utbyggnaden av gång- och cykelvägar längs det statliga vägnätet
- bättre möjligheter att ta med cykel på tåg och buss för att underlätta kombinerade resor

4.

Vi vill stärka det mindre vägnätet för en ökad tillgänglighet i hela delregionen

Det mindre vägnätet spelar en avgörande roll för tillgänglighet och godstransporter i Fyrbodalsregionens glesare geografier. Vägarna är ofta smala, kurviga och ska rymma flera olika trafikslag – vilket ställer höga krav på funktion och underhåll. För att möta dessa utmaningar behöver insatser prioriteras som stärker framkomlighet och trygghet för alla trafikanter.

Inriktningen innebär att vi bland annat verkar för:

- att det mindre vägnätet i ökad utsträckning utformas för att minska konflikter mellan tunga fordon, personbilar, cyklister och gångtrafikanter – exempelvis genom hastighetsanpassningar, siktförbättringar och utbyggnad av parallella gång- och cykelbanor.
- att delar av det mindre vägnätet som är avgörande för exempelvis skolskjuts, kollektivtrafik och godsflöden prioriteras för underhåll och upprustning.
- att det mindre vägnätet utvecklas som en integrerad del av transportsystemet, med fokus på god tillgänglighet, bättre kopplingar till kollektivtrafik och ökad samordning mellan trafikslag för att möjliggöra hållbara resor även i glesa geografier.

Vi vill utveckla Trestads-området till ett nav för utveckling av hela Fyrbodal

Trestadsområdet – Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg – har en central roll i Fyrbodalsregionens utveckling. Genom att stärka Trestad som nav för utbildning, arbetsmarknad och hållbar mobilitet kan vi skapa tillväxt och ökad sammanhållning i hela delregionen. För att uppnå detta krävs satsningar på infrastruktur, kollektivtrafik och tätare kopplingar mellan stad och landsbygd.

Inriktningen innebär att vi bland annat verkar för:

- att Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg tillsammans bildar ett starkt nav som knyter samman regionens mindre orter och landsbygder till ett gemensamt utvecklingsområde med attraktiva livsmiljöer samt goda möjligheter till arbete och studier.
- förbättrad kollektivtrafik mellan de tre stadskärnorna samt Trestad och övriga delar av Fyrbodalsregionen, med fokus på ökad turtäthet och kortare restider.
- ökad takt i utbyggnaden av kapacitetsstarka och trafiksäkra stråk – både vägar och järnvägar – som leder till och från Trestadsområdet.

6.

Vi vill öka andelen godstransporter på järnväg och sjöfart

För att göra Fyrbodalsregionen till en ledande logistikregion vill vi öka andelen transporter på järnväg och sjöfart. Genom att flytta transporter från väg till mer hållbara transportsätt, och utveckla effektiva intermodala lösningar, kan vi bidra till både regional tillväxt och minskad klimatpåverkan.

Inriktningen innebär att vi bland annat verkar för:

- att Fyrbodalsregionen blir en ledande logistikregion med attraktionskraft för tillväxt och företagsetableringar.
- insatser för att flytta godstransporter från väg till järnväg och sjöfart i syfte att stärka delregionens konkurrenskraft och fossiloberoende.
- utveckling av intermodala transportlösningar som terminaler och hamnar, samt anslutningsvägar, uppställningsplatser med mera.

Vi vill öka robustheten i transportsystemet

Vi vill stärka robustheten i Fyrbodals transportsystem för att möta framtidens klimatutmaningar och säkerställa en trygg och fungerande infrastruktur även vid extremväder och krissituationer.

Inriktningen innebär att vi bland annat verkar för:

- anpassning av vägar och järnvägar för att klara ökade vattenflöden, höjda havsnivåer samt extrema väderförhållanden.
- stärkt krisberedskap och försvarsförmåga genom strategiska satsningar på delregionens hamnar, Göteborg Stallbacka Airport samt andra viktiga noder.
- robusthet i kollektivtrafiken genom att trygga tillgången till bränslen och kraftförsörjning, samt främjande av mobilitetslösningar som fungerar även vid störningar och krissituationer.

Fyrbodals kommunalförbund samlar 14 kommuner som vill utveckla regionen tillsammans. Genom samarbete skapar vi smartare lösningar, starkare nätverk och bättre förutsättningar för framtiden.

Vi tror på kraften i mångfald och delaktighet. Hos oss har varje röst betydelse och varje perspektiv räknas. Det är i mötet mellan olika erfarenheter och idéer som vi hittar vägar framåt.

Tillsammans gör vi det enklare att samarbeta över kommungränserna – tar vara på olikheterna och omvandlar dem till gemensam styrka. Tillsammans bygger vi ett Fyrbodal där engagemang, kunskap och tillit växer och där helheten alltid är större än summan av delarna.